

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petitowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
 Ogłoszenia na 1-iej stronie za wiersz petitowy lub jego miejsce 80 kop.
 Ogłoszenia na 1-iej str. o połowę, państw. za wiersz pet. lub jego miejsce 1 rb.
 Reklamy za wiersz petitowy lub jego miejsce 40 kop.
 Nekrologi za wiersz petitu lub jego miejsce na 1-iej str. 50 k., po tekście 80 k.
 Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb.
 Ogłoszenia zwozajane miejscowe za wiersz petitowy lub jego miejsce 18 kop.
 Ogłoszenia zwozajane miejscowe za wiersz peti. lub jego miejsce 20 kop.
 Pośady i prace 3-krotne ogłoszenie 20 wyrazów 1 rb.
 Ogłoszenia w niedzielę Numerze 0 25% drożej.
 Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

WARUNKI PRENUMERATY	Rocznie	Półrocz	Kwartal	Miesięc.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1.50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odosłanie do domu 10 kop. miesięcznie.
 Listów niefrankowych lub niedostatecznie opłaconych „Kur.” nie przyjmujemy.
 Rękopisy — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowujemy.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metal i S-ka, Wielka 38, telefon № 886. Po godz. 6-jej nekrologi i inne niedierzące zwioki za wiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworowska № 3.

Numer pojedynczy 5 kop. Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Numer pojedynczy 5 kop.

Przypominamy Szanownym Prenumeratorom, że czas odnowić przedpłatę: na kwartał 1, na półrocze 1, na rok 1912

Kinematograf „EDEN” Dziś zmiana obrazów. Wspaniały program!
 Wielka № 45. 1874

Kinematograf „BRONISŁAWA” w sali „Lutnia” **Wiejski doktor** (dram.) | **Święte kłamstwo** (dram.)
 Prospekt 5-to Jerski № 8, telef. 1161. 1445

KINEMATOGRAF „MIRAZ” Bonaparte i Gadoudale, historia Bonaparte, z listkami, z listkami, z listkami.
 prospek. 5-to Jerski № 11.

Dr. B. Bolesław ŻABKO-POTOPOWICZ ZIEMSTWA.
 Zarządzający miejscim szpitalem dla dzieci. Choroby dziecięce.
 Ul. Sądowa, d. Wołodkiewicza 4—5. Telefon 12-8. 7000

HEMOROIDY radykalnie i szybko leczy, wstrzymuje krwawienie
RATELINE-HEBDA 1720 zawierające tylko środki roślinne. Cena rb. 1.25.
 W aptekach i składach aptecznych. Reprezentacja główna: Dom Handlowy Luxemburg i S-ka w Warszawie, Marjańska 48.

ZIEMSTWA. W MINSKU. Posiedzenie IV.
 Po zagajeniu obrad i odesłaniu do komisji paru spraw, przewodniczący, p. Dołgowo-Saburow komunikuje, że komisja prawnicza ukończyła swe prace, zaś budżetowa i drogowa częściowo tylko rozpatrzyła poleczone sobie sprawy. Na nowych sekretarzów rady wybrano pp. Wojewódzkiego i Riedmana, którzy od przyszłego posiedzenia będą na zmianę zastępowali dotychczasowych, pp. Ambroszkiewicza i Arskiego. Po załatwieniu powyższych formalności, prezes zarządu, p. Samojlenko, wniósł sprawę zapomogi, o którą należy prosić rząd, w celu ukończenia prac przy ponownym szacowaniu nieruchomości, na co ziemstwo poprzednie wydało około rb. 45,000. Rada, zgodnie z orzeczeniem komisji prawniczej uchwala starać się o zapomogę powyższą, bez określania sumy, której wysokość pozostawiono do uznania zarządu.

Na porządku dziennym zasadniczy, a w naszych stosunkach dość ważny punkt o określeniu taksy za wyrąb lasu i za szkody, poczynione w majątkach ziemskich. Sama taksa została opracowana przez poprzedni komitet ziemski na trzylecie 1909—1911 i obecny zarząd proponuje utrzymanie jej na zbliżające się trzylecie, t. j. do r. 1914, z niewielkimi poprawkami, wprowadzając przez zarząd dobr państwa. Ponieważ rady powiatowe, które kwestię rzezoną omawiały, albo nie wniósły żadnych, lub też nieznaczne tylko zaprojektowały poprawki, więc w dyskusji omawiano jedynie: propozycję zarządu gubernialnego oraz wnioski komisji prawniczej, w której imieniem p. Kadygrobow, jako referent, zażądał podniesienia odszkodowania za wyrąb lasów o kop. 50 (grubość do 5 werszków). Jeden z mówców, włościanin, oświadczył, że „włóścianie częstokroć muszą kraść drzewo...” Dwa głosowania okazały, że zarówno taksa poprzednia, jak i zwiększona mają równą liczbę zwolenników. Dopiero przy trzecim podniesione taksy zdobyły większość 15 głosów! Powód był ten, że w czasie pierwszych dwóch głosowań wielu radnych obradowało w pokoju przyglęglym w komisjach i ściągnięto ich dopiero w ostatniej chwili. Rezultat głosowania wywołał ożywione dysputy. — Jak to można od biednego włościanina brać po 20 kop. za werszek drzewa. — Ha! nie dziwne! — „Panskoje ziemstwo” — mówią dziwnym zbiegiem okoliczności i bardziej lewi opozycjoniści... Ciekawem jest przytem, że za podniesieniem taksy przemawiali skrajni reakcyjniści i opozycyjni nastrojeni radni. Dużo czasu zajęła sprawa p. Schillingowej, która po śmierci swego męża, lekarza ziemskiego (zmarł na tyfus płamisty, zaraziwszy się na stanowisku), otrzymała rb. 3000, zamiast rb. 5000, którą to sumę b. komitet ziemski postanowił wypłacać wdowom i rodzinom po zmarłych swych lekarzach. Pani Sch. wypłacono jednak mniejszą sumę dlatego, że ministerjum spraw wewnętrznych uznało rb. 5000 za zbyt wygórowane odszkodowanie. Pani Sch. zwróciła się do sądu i w tej instytucji wygrała, wobec czego ziemstwu nakazano wypłacić różnicę, t. j. rb. 2000, tudzież procenta i zwrócić kosztą sądowe. Kwestja kto winien ponieść koszt (ziemstwo, czy ministerjum, które sprawę właściwie wywołało przez swą decyzję), oraz czy podać się wyrokowi, lub apelować, były szeroko omawiane przez radę, w rezultacie jednak zgodzono się z opinią komisji prawniczej i postanowiono wnieść rekurs do izby sądowej. W związku zasadniczym z powyższą sprawą był wniosek zarządu o ustalenie, że do kategorii chorób, dających prawo do odszkodowania, należy wnieść i skutki zarażenia się personelem leczniczego na stacji pasteurowskiej. Projekt odnośny zarządu powstał na skutek wniosku zarządzającego stacją dr. Komockiego, który dowodził, że on i jego pomocnicy więcej niż kto inny wystawieni są na zarażenie się wściekliczną.

Z PETERSBURGA. (Telegram własny). **REWIZJE W REDAKCJACH.** — **DEPEZA HELJODORA.** Petersburg, 30 b. m. (12 lut.). (N.). W nocy z niedzieli na poniedziałek dokonano rewizji w redakcjach gazet „Zwieszda”, „Golos Ziemi” i „Ziemszczyzna”. W dwóch ostatnich rewizji dokonano przez omyłkę. Heljodor zatelegraował do Badmajewa: „Modłę się i oczekuję łaski Monarszej”.

Rada, zgodnie z uchwałą komisji prawniczej, uznała za właściwe przysłać rodzinom podobnie dotkniętym pracownikom odszkodowanie, wszakże o tyle, o ile żona i dzieci danego lekarza pozostają na jego opiece i koszcie. Przyjęto dalej kilka wniosków w sprawie asekuracji, i zamknięto zebranie o godz. 5 po południu, zdecydowawszy, że w niedzielę ogólnego posiedzenia nie będzie, aby dać czas komisjom przygotować więcej materiałów.

Coraz bardziej utrwała się ekonomiczno-gospodarczy grunt, na jakim stało i chce najwydatniej stać ziemstwo gubernialne. Nie słychać o żadnych konfliktach i sporach natury narodowościowej, czy wogóle politycznej. W głosowaniu poszczególnych wniosków nie wydatniały się żadne masywe wystąpienia przedstawicieli danego kierunku. Za, lub przeciw projektom występują ludzie z najrozmaitszych grup, których nie łączy żadna wspólna platforma.

W dziedzinie melioracji błot polskich przygotowuje się bomba, mająca naprzód pęknąć w komisji agronomicznej, a następnie raczona będzie i na zebraniu ogólnem, a to dzięki p. Wołosewiczowi, geologowi i członkowi wielu ekspedycji naukowych, który, jako meliorator Stuczyczny z działa przedziału, starał się dostać do ziemstwa specjalnie dla współdziałania w niezmiernie ważnej dla nas sprawie kultury błot. P. Wołosewicz jest wszakże zdeklarowanym przeciwnikiem mińskiej „stacji błotnej” i wogóle wszystkich, co minist. rolnictwa i dóbr państwa w danym kierunku przedsięwzię. Ma więc wystąpić energicznie przeciwko zamiarom asygnowania przez ziemstwo sum (ok. 15,000) na odnośne doświadczenia, uważając je za bezowocne. — Zanim strzeszczyć poglądy p. Wołosewicza (z którymi ma walczyć p. Flerow, założyciel stacji błotnej), skoro rzecz dojdzie do publicznej dyskusji, zaznaczam na razie, że uczony geolog jest zasadniczo przeciwny zbyt wielkim nakładom melioracyjnym w naszej gubernii, gdzie za najracjonalniejszą uważa działalność i system inż. Jacobsohna, który od lat 20 bada tutejsze warunki i prowadzi melioracje tanie (10 rubli na dziesięcinę), z rezultatami bardzo dobrymi.

Niektórzy radni mają do sprawozdawców prasowych pretensje, że niecisłe notujemy to, co się mówi. Są tacy, którzy mniemają, że pośpiech, że gorączka, aby co najprędzej zakomunikować gazecie jakiś fakt, zaślepia nas i każe być mniej uważnymi... Tymczasem nikt się nie śpieszy, bo od końca posiedzenia do wysłania poczty czasu jest dosyć, ale panowie radni mówią czasem tak niewyraźnie, inni znów zabawiają się czasem rozmową o tyle głośno, że, przy fatalnej akustyce sali często literalnie nic nie słyszymy.

W. Dworzaczek.

W Towarzystwie Pomologicznem.

W sobotę odbyło się zebranie ogólne członków Towarzystwa Pomologicznego. Po zagajeniu przez prezesa hr. O'Rourke'a i odczytaniu protokołu posiedzenia poprzedniego, p. Kuczewski, złożył sprawozdanie z kursów ogrodniczych, o których w swoim czasie pisaliśmy obszerniej. Kursa w części teoretycznej są skoń-

RESTAURACJA MYŚLIWSKA. W czasie obiadów i kolacji codziennie przygrywa **Damska Orkiestra.** Ładnie urządzone gabinety. Kuchnia pod nadzorem L. Łódzkiego. 6924

Na Balkanach. (Koresp. wł. „Kurjera Litewskiego”).

Konstantynopol, 24 st. (6 lut.). Według paryskiej „L'Information”, dzienniki serbskie, kroackie i bośniackie przepelnione są komentarzami o obecnej sytuacji na Balkanach. Ponieważ każdej wiosny powraca „gust” do intrzyg, spisków i różnych kombinacji politycznych na półwyspie Bałkańskim — pisać wzmiankowany dziennik — nowa „idea” sprawia to, że w obecnej chwili wiele atramentu przelewa się na papier w Sofji, Białogrodzie, Cetynji i Zagrzebiu. Idzie o korzystanie z przyszłych rozruchów na Balkanach, aby można było urzeczywistnić projekt serbskiej wielkości narodowej, który się przedstawia w ten sposób: Sandzak Novi Bazar, który Austro-Węgry zwróciły w r. 1909 i który stanowi integralną część terytorium otomańskiego, wrzyna się klinem pomiędzy Serbię i Czarnogórze i dotyka do południowego krańca Bośni, musi być dobrowolnie lub siłą oddany Serbji i Czarnogórze, złączonym w poprzek tej prowincji w jedno wielkie królestwo serbskie, w ten sposób, aby nie rywalizowały w swych aspiracjach równoległych do odbudowania tej przyszłej Wielkiej-Serbji macedońskiej, której każda z tych dwóch dynastji zamierza narzucić swój tron. Aspiracje te na przyszłość będą istniały tylko w jednym kierunku, z prawem sukcesji naprzemiennie dla każdej z dwóch dynastji.

W ten sposób Czarnogórze zyska wrota do urodzajnych stron, których jej brak, a Serbja zaś, dusząca się teraz między Austro-Węgrami i Turcją, zyska okno do Adrjatyku; jej połączenie z morzem, które jest niezbędne, nastąpi przy pomocy portów czarnogórskich, podczas gdy Austro-Węgry oddzielone od Turcji zobaczą, że Czarnogórze i Serbja stawiają im barjerę na drodze do Salonik. W razie, gdyby nie zdarzyła się sposobność amputacji sandzaku Novi-Bazarskiego na Turcji, w ręku z bronią trzeba będzie żądać odstąpienia tej prowincji, wynagradzając za to Turcję pieniądze.

W Zagrzebiu — piszą dzienniki tamtejsze — kroaci, uważając się za przednie placówki bałkańskie Austro-Węgier i pragnąc także stworzyć Wielką Kroację, pierwsi pochwycą za broń, aby przeszkodzić urzeczywistnieniu planów wielko-serbskich.

Właśnie z tej to przyczyny — pisze wyżej wzmiankowana paryska gazeta — dzienniki bałkańskie wciąż podają alarmujące wiadomości o sandzaku Novi Bazar i o ponownej austriackiej okupacji tej prowincji.

Wiedeńska, dobrze poinformowana „Reichspost”, pisząc o bliższym ustąpieniu hr. v. Aehrenthal'a, zaznacza, że tego właśnie ustąpienia trzeba się niezmiernie obawiać, gdyż ono pociągnie za sobą zmianę w polityce zewnętrznej Austro-Węgier i musi zrodzić dość poważne następstwa dla zachowania równowagi na Wschodzie europejskim.

TEATR POLSKI (gmach po-cyrkowy na Łukiszkach). Dziś, we wtorek: **„KARYKATURY”** sztuka A. Kisielewskiego. Jutro przedst. nie będzie.

Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyrekcja I. A. SZUMANA. Telefon 364. **DZIŚ SOIRÉE CARNAVALE.** Art. rosyjska R. A. Dusina. Tańce z świetl. efekt. Satané. La belle Tussi. Duet polski Dolskich. Ensemble artyst. A. P. Polakiewicza. — Zielińska, Magda-Lin, Valero, Stawicka, Werner, Teodora, Wielizarowa, Mińska, Garina. Początek o 11-jej wiecz. 1 **Bliny — Codziennie — Bliny.**

Loterja Allegri oraz Bal Maskowy na korzyść Towarzystwa dobroczynnego „Dobrochotna kopiejka” odbędą się w dniu 2-im lutego r. b. w Klubie Szlacheckim. Ofiary pieniężne oraz fanty na loterję przyjmuje z wdzięcznością organizatorka loterji L. L. Lubimowa (dom Gubernatora) codziennie od godz. 11 rano do godz. 3 po poł.

STARY LITEWSKI KRUPNIK SZUSTROWA

Apolonja Marja Skrodzka po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Św. Sakramentami, zasnęła w Bogu. Pochowana w majątku Obidowie w ziemi Nowogródzkiej. **Pokój Jej zacnej i drogiej duszy!** 8045

We wtorek, dnia 7 (20) lutego 1912 r., jako w pierwszą rocznicę śmierci **JÓZEFA MONTWIŁŁA** odbędzie się w Wilnie w kościele Katedralnym nabożeństwo żałobne o godzinie 9 1/2 rano, na które krewnych i znajomych zaprasza **Rodzina.** 7583

Szczegóły w tekście.

„KULTURA“ NOWOŚCI WYDAWNICZE, patrz strona 4-4q.

TELEGRAMY „Kurjera Litewskiego“.

(Telegramy Ag. Petersburskiej).

Z dnia 29 i 30 stycznia (11 i 12 lut.).

SPRAWA RONKIERA.

Warszawa. Wyrok w sprawie Ronkiera oczekiwany jest jutro t. j. w wtorek.

O REFORME WYBORCZĄ.

Lwów. Socjaliści urządzili demonstrację z powodu reformy ordynacji wyborczej do sejmu.

Tłum kilkutysięczny zgromadził się pod gmachem sejmu.

Deputacja na czele z Daszyńskim udala się do marszałka Badeniego i prezesa Koła polskiego Bilińskiego.

Daszyński wyłożył żądania robotników, ignorowanych zupełnie w nowym projekcie.

Badeni i Biliński w odpowiedzi przyznali, że są braki w projekcie i obiecali wpłynąć na poprawienie.

Tłum urządził pochod po mieście.

KRÓL CZARNOGÓRSKI W PETERSBURGU.

Petersburg. Najjaśniejszy Pan wizytował zamieszkałego w Pałacu Zimowym króla czarnogórskiego, wizyta trwała przeszło pół godziny.

Petersburg. W Pałacu Zimowym odbył się obiad uroczysty w obecności Najjaśniejszych Państwa i Rodziny Cesarzowej.

Przemawiał Najjaśniejszy Pan, wznosząc toast za zdrowie dostojnych gości i ich rodziny.

Król czarnogórski przemawiał dziękując Najjaśniejszemu Panu za toast i zaznaczając serdeczne stosunki Czarnogórze z Rosją.

W przemówieniu Cesarza, król czarnogórski nazwany był feldmarszałkiem armii rosyjskiej.

Petersburg. Król czarnogórski obdarzony został orderem Aleksandra Nowskiego z brylantami.

KASY OSZCZĘDNOŚCIOWE.

Petersburg. Odbyło się poświęcenie nowego gmachu zarządu kas oszczędnościowych.

Przy okazji minister skarbu wygłosił mowę, w której zazaczył, że w r. 1862 przy oddawaniu zarządu kas ministerium skarbu oszczędności z całej Rosji wynosiły zaśledwie 11 milionów, w r. 1894 osiągnęły 300 mil., obecnie zaś wynoszą 1 miliard 800 mil.

GOSIĆ FRANCUSCY.

Moskwa. Dni po południu przybyli pociągiem kurjerskim przedstawiciele muncypalności paryskiej.

W OGNIU.

Moskwa. Na przedmieściu spalili się dom zamieszkały przez robotników.

Trzech ludzi się spaliło, 15 jest silnie poparzonych.

O ZABÓJSTWIE JUSZCZYŃSKIEGO.

Kijów. Bejliowski wręczono akt oskarżenia. Do sprawy wezwano 30 świadków.

Jako eksperci staną: profesorowie Sikorski i Oboloniski, prokurator Tufoan i lekarz miejski, Karpiniński.

Sprawa będzie rozpatrywana w sądzie okręgowym przez sąd przysięgły.

POGRZEB MILUTINA.

Jajka. Zwłoki Milutina przeniesiono na krążownik „Kagul“, który odwiezie trumnę do Sewastopola.

Sewastopol. Zwłoki Milutina wysłane zostały w wagonie żałobnym do Moskwy.

ZMARNIĘCI.

Kołogriw. W powiecie kołogriwskim podczas ostatniej burzy śnieżnej zmarło przeszło 15 osób.

ZA PODSTĘPNE WYWIESZENIE FLAGI.

Władystok. Konsul norweski Erickson (poddany rosyjski) skazany został przez sędzię pokoju na sześć miesięcy więzienia za podstępne wywieszenie flagi rosyjskiej na statkach cudziemskich.

Erickson podlega również poważnej karze celnej.

ZE ZWIĄZKU DIENNIKARZY WSZECHSŁOWIAŃSKICH.

Wiedeń. Odbyło się posiedzenie komitetu związku wszechsłowiańskiego dziennikarzy przy udziale przedstawicieli organizacji czeskich, chorwackich i serbskich.

Polacy, stowicy i bułgarzy uchyliili się od udziału.

Na skutek propozycji chorwatów uchwalono, wobec politycznej sytuacji w Chorwacji, kongres jedenasty dziennikarzy słowiańskich zwołać nie w Zagrzebiu, lecz Pradze w d. 15 (28) czerwca r. b., jednocześnie ze zjazdem sokolskim.

Uchwalono również protest przeciwko stosowaniu względem opozycyjnej prasy chorwackiej represji.

MANIFESTACJE CHORWACKIE.

Praga. Po skończeniu posiedzenia na którym rozważano sytuację w Chorwacji, kilku młodych ludzi urządziło manifestację.

podczas której spalili flagę węgierską. Policja rozprędyła manifestantów, sześciu zaś aresztowano.

LEKARZE POZNAŃSCY.

Berlin. Gazety donoszą, że lekarze polscy w Poznaniu, z powodu uchwały Dumy państwowej o oderwaniu Chelmszczyzny, cofnęli swe zobowiązanie przyjęcia udziału w zjeździe wszechsłowiańskim lekarzy, który odbędzie się w Petersburgu.

DEMONSTRACJA ANTYNIEMIECKA.

Haga. Nieznajomy człowiek podający się za angiela z Transwaali, widocznie niernormalny, wybił kilka szymb w konsulatzie niemieckim, wykrzykując przeciwko Niemcom i cesarzowi Wilhelmowi. Demonstranta aresztowano.

ECHA UMOWY MAROKAŃSKIEJ.

Paryż. Umowa francusko-niemiecka w sprawie marokańskiej przyjęta została w senacie 212 głosami przeciwko 42 (38 członków senatu powstrzymało się od głosowania).

MANIFESTACJE SOCJALISTYCZNE.

Paryż. Z powodu pogrzebu żołnierza

jest mowa o nieprawym pozwoleniu zapisywania się w poczet kupców kijowskich.

Najjaśniejszy Pan, z jakiegoż oddziału Banku państwa, walczy o zamieszkanie nieprawie przebywających w Kijowie żydów, jest następstwem tego, że wysłanie z Kijowa żydów byłoby równoznaczne z ujawnieniem „panamy” w oddziale kijowskim Banku państwa.

Wpływ oficjalistów oddziału zdążył już wpaść w swych oszukiwaniach aferach i hazardowych spekulacjach. Z tego powodu połączyli się z żydowskimi aferzystami spekulantami i jedną aferą pokrywają straty drugiej. Dopóki spekulanci aferyści pokrywali z niewysychającego źródła Banku państwa, ale gdy żydzi aferzyści zostaną wypędzeni, wszystkie afery będą ujawnione.

Większością 104 gł. przeciw 74 odrzuceno nagłos interpelacji i przesłano interpelację do komisji.

Na posiedzeniu zamkniętym toczą się obrady nad projektem nowej ustawy

powinności wojskowej.

Dyskusja wynika nad art. 38, do którego Szyngarew i Sinadino wnoszą poprawki, aby osoby ze stopniem doktora medycyny, lekarza, magistrów nauk weterynaryjnych i farmacji, weterynarza, które są zdolne do służby wyłącznie nie w szeregu, były zaliczane na urzędy wojskowe bez uprzedniego zaliczenia do służby wojskowej. Artykuł, pomimo opozycji referenta Protopopowa, uchwalono z powyższą poprawką 87 głosami przeciw 81.

Art. 44 zawiera wyczerpujące osobą zupełnie wolnych od służby wojskowej, a więc: duchownych wszystkich wyznań chrześcijańskich, starobrzędowych, sekciarskich i gmin chrześcijańskich, akademików, profesorów, prywat-docentów, stypendystów rządowych wysłanych za granicę w celu przygotowania się do posad nauczycielskich i osoby pozostałe przy wyższych zakładach naukowych.

Syrtlanow wnosi poprawkę o uwolnieniu od powinności wojskowej duchowieństwa muzułmańskiego. Szyngarew i Woronkow bronią poprawki o uwolnieniu od wojska nauczycieli ludowych, br. Czerkasow jest przeciwny tej poprawce.

Wiceminister spraw wewnętrznych, Łykoszyn, nie niema przeciwność uwolniającej duchowieństwo muzułmańskie od wojska, natomiast nie godzi się na poprawkę Szyngarewa o włączeniu do artykułu dokładnej listy osób duchownych innych niechrześcijańskich, prócz muzułmańskiego, wyznań. Wniosek uwolnienia od służby wojskowej nauczycieli ludowych, z punktu widzenia rzędu, jest niepożądany.

Referent Protopopow w imieniu komisji też kategorycznie protestuje przeciw temu ostatniemu wnioskowi.

Art. 44 uchwalono w redakcji komisji z poprawką Syrtlanowa.

Art. 45 ustanawia porządek określenia godności i urzędów osób duchownych wyznań niechrześcijańskich, uwalnianych od powinności wojskowej.

Szyngarew zaznacza, że jeśli w przyszłości ma być w trybie prawodawczym określona działalność osób duchownych, to trzeba w omawianym projekcie wstawić słowa: „aż do ustalenia listy uwalnianych osób duchownych w trybie prawodawczym.”

Dalej Szyngarew zwraca uwagę, że są osoby wyznania chrześcijańskiego, które nie uważają za możliwe, zgodnie z przekonaniami religijnymi, używać broni. Osoby te są w ciężkim położeniu. Prawo robi wyjątek dla męczenników, pozwalając im odsługiwać powinności w t. zw. oddziałach leśnych zarządu rolnictwa.

Należy to samo zrobić dla chrześcijan, którzy nie uważają za możliwe używać broni. Kłoczkow występuje przeciw temu ostatniemu uzupełnieniu. Kamienkij zgadza się z zasadniczą wniosku Szyngarewa, ale w sprawie dużej propozycji, aby w takim razie tym osobom zwiększono termin służby dwa razy. Przeciwno wnioskowi opowiadają się: wiceminister Łykoszyn, Lerche i referent Protopopow. Kamienkij cofnął swoją poprawkę, aby ją wnieść przy trzecim czytaniu w formie dezyderatu, obydwie poprawki Szyngarewa odrzucono.

Następne artykuły do 54 uchwalono z drobnymi poprawkami Guezkowa.

POSIEDZENIE WIECZORNE.

Przewodniczący Wolkskij. Niekrasow (k. d.) odczytuje referat komisji do spraw samorządu miejscowego, w sprawie wprowadzenia

ziemstwa na Syberji,

zaznaczając, że komisja, pracując nad tym projektem, liczyła się z wyjątkowymi warunkami Syberji, z położeniem geograficznym, ze składowaniem ludności, brakiem żywności szlacheckiego i większej własności rolnej, ze znaczną ilością mieszkańców napływowych. Referent, wyszczególniwszy wszystkie właściwości projektu, prosi Dumę o uchwalenie formuły przejściowej.

Przedstawiciel rządu Anciferow występuje przeciwko projektowi. Rząd, oświadcza mową, w zasadzie nie jest przeciwny wprowadzeniu ziemstwa w całem państwie, a więc i w Syberji, lecz warunki tego kraju nie pozwalają, aby tam stosować zasady ziemstwa opracowanego dla pp. centralnych. Wobec czego rząd udziału w opracowaniu projektu przez komisję odmówił, uważa pro-

którego uważa za ofiarę walki synodu z Hermogenesem.

Podróż Heliodora do Pustelni Floryszewskiej odbyła się pod ścisłym nadzorem żandarmerji, która nie odstępowała go ani na chwilę. Heliodorowi dano do dyspozycji wagon 1 klasy i nie pozwolono mu z nikim rozmawiać. Obiady zjadł w towarzystwie żandarmerji, którzy za niego wyrównywali rachunki.

Wiedomości polityczne.

Choroba Aehrenthala.

„Local Anzeiger“ donosi, że zdrowie Aehrenthala coraz bardziej się pogarsza. Lekarze wyrażają obawę, że nie dożyje on do kwietnia.

Zajścia pograniczne.

Na jednym z ostatnich posiedzeń sejmu pruskiego podczas dyskusji nad budżetem ministerium spraw zagranicznych, skarżyli się centrowcy na gwałty, popełniane przez rosyjską straż pograniczną, która strzela bezkarnie do osób, znajdujących się na terytorjum pruskim. Przedstawiciel rządu odpowiedział, że Prusy przedsięwzięły w poszczególnych wypadkach odpowiednie kroki sądowe.

WOJNA.

(T. A. P.)

Rzym. Konferencja generalna Canevy z rządem zostały zakończone. Caneva zdołał przekonać rząd co do słuszności zamierzonej przez niego taktyki. Podług zdania Canevy wyprawa w głąb pustyni grozi niebezpieczeństwem.

Revolucja w Chinach.

(T. A. P.)

Urga. W celach zasilenia finansów rząd mongolski polecił sprzedanie koni i wielbłądów bohydańskich, które wynoszą 20 tysięcy sztuk, nałożyć cło na towary importowane, wreszcie wydanie koncesji na eksploatację kopalni.

Mukden. General-gubernator Czao-or-siuń, w odpowiedzi na propozycję Juanszykaja, by przyłączyć się do stronnictwa ugody z rządem naukińskiego, przy warunkach abdykacji cesarza i ogłoszenia republiki, w obszernym referacie ostrzegł radę ministrów przed poddaniem się wpływowi idei republikańskiej, rządzi utrzymanie monarchji konstytucyjnej, reżąc za lojalność wojsk mandzurskich. W razie nieuwzględnienia jego propozycji przez radę ministrów, Czao-or-siuń prosi o dymisję, w przewidywaniu czego rodzinę swą i mienie wysłał do Japonji.

Mukden. Gazety japońskie donoszą, że dowódca wojska rewolucyjnego w Mandżurji, Lian-tran-wej, doręczył konsulowi niemieckiemu, Heinntze, protest przeciwko organizowaniu przez kapitalistów niemieckich pośrednictwa w sprawie pożyczki 5 milionów łanów pod zastaw nieruchomości w pałacach cesarskich w Mukdenie. Lian-tran-wej akcje niemieców uważa za naruszenie neutralności i prosi o niedokonywanie pożyczki.

Pekin. Ogłoszony został dekret o abdykacji dynastji i utworzeniu republiki.

Czifu. Według informacji kuperów miejscowych Huansiań rozgromiony został przez wojska rządowe.

Gen. Lan-tian-wej zawiadomil konsulów o mianowaniu go gubernatorem republikańskim Mandżurji.

zostaw, przed luty znany i wybitny artysta i dyryktor zespołu muzycznych. Pochodził z Poznania, studja muzyczne rozpoczął w instytucie berlińskim muzyki kościelnej, potem nastąpił się w akademii królewskiej, nastąpił on Geyera i Kiela.

Podobnie w Berlinie i Warszawie posiadał w Łodzi, gdzie w r. 1895 został dyrektorem „Lutni”. Stworzył kilkadziesiąt pieśni, duetów itp.

Wiedomości polityczne.

Choroba Aehrenthala.

„Local Anzeiger“ donosi, że zdrowie Aehrenthala coraz bardziej się pogarsza. Lekarze wyrażają obawę, że nie dożyje on do kwietnia.

Zajścia pograniczne.

Na jednym z ostatnich posiedzeń sejmu pruskiego podczas dyskusji nad budżetem ministerium spraw zagranicznych, skarżyli się centrowcy na gwałty, popełniane przez rosyjską straż pograniczną, która strzela bezkarnie do osób, znajdujących się na terytorjum pruskim. Przedstawiciel rządu odpowiedział, że Prusy przedsięwzięły w poszczególnych wypadkach odpowiednie kroki sądowe.

WOJNA.

(T. A. P.)

Rzym. Konferencja generalna Canevy z rządem zostały zakończone. Caneva zdołał przekonać rząd co do słuszności zamierzonej przez niego taktyki. Podług zdania Canevy wyprawa w głąb pustyni grozi niebezpieczeństwem.

Revolucja w Chinach.

(T. A. P.)

Urga. W celach zasilenia finansów rząd mongolski polecił sprzedanie koni i wielbłądów bohydańskich, które wynoszą 20 tysięcy sztuk, nałożyć cło na towary importowane, wreszcie wydanie koncesji na eksploatację kopalni.

Mukden. General-gubernator Czao-or-siuń, w odpowiedzi na propozycję Juanszykaja, by przyłączyć się do stronnictwa ugody z rządem naukińskiego, przy warunkach abdykacji cesarza i ogłoszenia republiki, w obszernym referacie ostrzegł radę ministrów przed poddaniem się wpływowi idei republikańskiej, rządzi utrzymanie monarchji konstytucyjnej, reżąc za lojalność wojsk mandzurskich. W razie nieuwzględnienia jego propozycji przez radę ministrów, Czao-or-siuń prosi o dymisję, w przewidywaniu czego rodzinę swą i mienie wysłał do Japonji.

Mukden. Gazety japońskie donoszą, że dowódca wojska rewolucyjnego w Mandżurji, Lian-tran-wej, doręczył konsulowi niemieckiemu, Heinntze, protest przeciwko organizowaniu przez kapitalistów niemieckich pośrednictwa w sprawie pożyczki 5 milionów łanów pod zastaw nieruchomości w pałacach cesarskich w Mukdenie. Lian-tran-wej akcje niemieców uważa za naruszenie neutralności i prosi o niedokonywanie pożyczki.

Pekin. Ogłoszony został dekret o abdykacji dynastji i utworzeniu republiki.

Czifu. Według informacji kuperów miejscowych Huansiań rozgromiony został przez wojska rządowe.

Gen. Lan-tian-wej zawiadomil konsulów o mianowaniu go gubernatorem republikańskim Mandżurji.

Wiedomości polityczne.

Choroba Aehrenthala.

„Local Anzeiger“ donosi, że zdrowie Aehrenthala coraz bardziej się pogarsza. Lekarze wyrażają obawę, że nie dożyje on do kwietnia.

Zajścia pograniczne.

Na jednym z ostatnich posiedzeń sejmu pruskiego podczas dyskusji nad budżetem ministerium spraw zagranicznych, skarżyli się centrowcy na gwałty, popełniane przez rosyjską straż pograniczną, która strzela bezkarnie do osób, znajdujących się na terytorjum pruskim. Przedstawiciel rządu odpowiedział, że Prusy przedsięwzięły w poszczególnych wypadkach odpowiednie kroki sądowe.

WOJNA.

(T. A. P.)

Rzym. Konferencja generalna Canevy z rządem zostały zakończone. Caneva zdołał przekonać rząd co do słuszności zamierzonej przez niego taktyki. Podług zdania Canevy wyprawa w głąb pustyni grozi niebezpieczeństwem.

Revolucja w Chinach.

(T. A. P.)

Urga. W celach zasilenia finansów rząd mongolski polecił sprzedanie koni i wielbłądów bohydańskich, które wynoszą 20 tysięcy sztuk, nałożyć cło na towary importowane, wreszcie wydanie koncesji na eksploatację kopalni.

Mukden. General-gubernator Czao-or-siuń, w odpowiedzi na propozycję Juanszykaja, by przyłączyć się do stronnictwa ugody z rządem naukińskiego, przy warunkach abdykacji cesarza i ogłoszenia republiki, w obszernym referacie ostrzegł radę ministrów przed poddaniem się wpływowi idei republikańskiej, rządzi utrzymanie monarchji konstytucyjnej, reżąc za lojalność wojsk mandzurskich. W razie nieuwzględnienia jego propozycji przez radę ministrów, Czao-or-siuń prosi o dymisję, w przewidywaniu czego rodzinę swą i mienie wysłał do Japonji.

Mukden. Gazety japońskie donoszą, że dowódca wojska rewolucyjnego w Mandżurji, Lian-tran-wej, doręczył konsulowi niemieckiemu, Heinntze, protest przeciwko organizowaniu przez kapitalistów niemieckich pośrednictwa w sprawie pożyczki 5 milionów łanów pod zastaw nieruchomości w pałacach cesarskich w Mukdenie. Lian-tran-wej akcje niemieców uważa za naruszenie neutralności i prosi o niedokonywanie pożyczki.

Pekin. Ogłoszony został dekret o abdykacji dynastji i utworzeniu republiki.

Czifu. Według informacji kuperów miejscowych Huansiań rozgromiony został przez wojska rządowe.

Gen. Lan-tian-wej zawiadomil konsulów o mianowaniu go gubernatorem republikańskim Mandżurji.

Wiedomości polityczne.

Choroba Aehrenthala.

„Local Anzeiger“ donosi, że zdrowie Aehrenthala coraz bardziej się pogarsza. Lekarze wyrażają obawę, że nie dożyje on do kwietnia.

Zajścia pograniczne.

Na jednym z ostatnich posiedzeń sejmu pruskiego podczas dyskusji nad budżetem ministerium spraw zagranicznych, skarżyli się centrowcy na gwałty, popełniane przez rosyjską straż pograniczną, która strzela bezkarnie do osób, znajdujących się na terytorjum pruskim. Przedstawiciel rządu odpowiedział, że Prusy przedsięwzięły w poszczególnych wypadkach odpowiednie kroki sądowe.

WOJNA.

(T. A. P.)

Rzym. Konferencja generalna Canevy z rządem zostały zakończone. Caneva zdołał przekonać rząd co do słuszności zamierzonej przez niego taktyki. Podług zdania Canevy wyprawa w głąb pustyni grozi niebezpieczeństwem.

Revolucja w Chinach.

(T. A. P.)

Urga. W celach zasilenia finansów rząd mongolski polecił sprzedanie koni i wielbłądów bohydańskich, które wynoszą 20 tysięcy sztuk, nałożyć cło na towary importowane, wreszcie wydanie koncesji na eksploatację kopalni.

Mukden. General-gubernator Czao-or-siuń, w odpowiedzi na propozycję Juanszykaja, by przyłączyć się do stronnictwa ugody z rządem naukińskiego, przy warunkach abdykacji cesarza i ogłoszenia republiki, w obszernym referacie ostrzegł radę ministrów przed poddaniem się wpływowi idei republikańskiej, rządzi utrzymanie monarchji konstytucyjnej, reżąc za lojalność wojsk mandzurskich. W razie nieuwzględnienia jego propozycji przez radę ministrów, Czao-or-siuń prosi o dymisję, w przewidywaniu czego rodzinę swą i mienie wysłał do Japonji.

Mukden. Gazety japońskie donoszą, że dowódca wojska rewolucyjnego w Mandżurji, Lian-tran-wej, doręczył konsulowi niemieckiemu, Heinntze, protest przeciwko organizowaniu przez kapitalistów niemieckich pośrednictwa w sprawie pożyczki 5 milionów łanów pod zastaw nieruchomości w pałacach cesarskich w Mukdenie. Lian-tran-wej akcje niemieców uważa za naruszenie neutralności i prosi o niedokonywanie pożyczki.

Pekin. Ogłoszony został dekret o abdykacji dynastji i utworzeniu republiki.

Czifu. Według informacji kuperów miejscowych Huansiań rozgromiony został przez wojska rządowe.

Gen. Lan-tian-wej zawiadomil konsulów o mianowaniu go gubernatorem republikańskim Mandżurji.

Wiedomości polityczne.

Choroba Aehrenthala.

„Local Anzeiger“ donosi, że zdrowie Aehrenthala coraz bardziej się pogarsza. Lekarze wyrażają obawę, że nie dożyje on do kwietnia.

Zajścia pograniczne.

Na jednym z ostatnich posiedzeń sejmu pruskiego podczas dyskusji nad budżetem ministerium spraw zagranicznych, skarżyli się centrowcy na gwałty, popełniane przez rosyjską straż pograniczną, która strzela bezkarnie do osób, znajdujących się na terytorjum pruskim. Przedstawiciel rządu odpowiedział, że Prusy przedsięwzięły w poszczególnych wypadkach odpowiednie kroki sądowe.

WOJNA.

(T. A. P.)

Rzym. Konferencja generalna Canevy z rządem zostały zakończone. Caneva zdołał przekonać rząd co do słuszności zamierzonej przez niego taktyki. Podług zdania Canevy wyprawa w głąb pustyni grozi niebezpieczeństwem.

Revolucja w Chinach.

(T. A. P.)

Urga. W celach zasilenia finansów rząd mongolski polecił sprzedanie koni i wielbłądów bohydańskich, które wynoszą 20 tysięcy sztuk, nałożyć cło na towary importowane, wreszcie wydanie koncesji na eksploatację kopalni.

Mukden. General-gubernator Czao-or-siuń, w odpowiedzi na propozycję Juanszykaja, by przyłączyć się do stronnictwa ugody z rządem naukińskiego, przy warunkach abdykacji cesarza i ogłoszenia republiki, w obszernym referacie ostrzegł radę ministrów przed poddaniem się wpływowi idei republikańskiej, rządzi utrzymanie monarchji konstytucyjnej, reżąc za lojalność wojsk mandzurskich. W razie nieuwzględnienia jego propozycji przez radę ministrów, Czao-or-siuń prosi o dymisję, w przewidywaniu czego rodzinę swą i mienie wysłał do Japonji.

Mukden. Gazety japońskie donoszą, że dowódca wojska rewolucyjnego w Mandżurji, Lian-tran-wej, doręczył konsulowi niemieckiemu, Heinntze, protest przeciwko organizowaniu przez kapitalistów niemieckich pośrednictwa w sprawie pożyczki 5 milionów łanów pod zastaw nieruchomości w pałacach cesarskich w Mukdenie. Lian-tran-wej akcje niemieców uważa za naruszenie neutralności i prosi o niedokonywanie pożyczki.

Pekin. Ogłoszony został dekret o abdykacji dynastji i utworzeniu republiki.

Czifu. Według informacji kuperów miejscowych Huansiań rozgromiony został przez wojska rządowe.

Gen. Lan-tian-wej zawiadomil konsulów o mianowaniu go gubernatorem republikańskim Mandżurji.

Wiedomości polityczne.

Choroba Aehrenthala.

„Local Anzeiger“ donosi, że zdrowie Aehrenthala coraz bardziej się pogarsza. Lekarze wyrażają obawę, że nie dożyje on do kwietnia.

Zajścia pograniczne.

KSIĘGARNIA „KULTURA“

WILNO, ul. Dominikańska № 14.

Otrzymała i poleca ostatnie nowości wydawnicze:

Ferster Fr. W. D-r. Wychowanie człowieka, zesz. IV	1.-
Galicja A. Robert Szporn. Dramat w 4 akt.	1.-
Biad I. Prawda	1.50
Ruge W. Osiówek śmiechu. 3 tomy w jednym	1.50
Joteyko-Rudnicka Z. Dr. Na łonie przyrody	1.50
Kaczor Ph Ig Nowy kapelusz słownik polsko-rosyjski	1.50
Kaden J. Zawody. Nowele	1.05
Karczowski M. Racjonalne żywienie drobin	1.20
Mardon O S. Siła ducha i spokój życia	1.20
Payes J. Wyrabianie charakteru podstawą mądrości	1.20
Pilaf R. Dr. Historia literatury polskiej, t. III w opr.	2.50
Redzewiczówna M. Dewajtis. Wydanie popularne	1.50
Rydwan. 1912. Stylce	1.50
Sekowski K. Inwentarz i dziennik czynności w rachunkowości rolnej. Dwa wzory	1.20
O rachunkowości w gospodarstwie domowym, w majątkach ziemskich	1.50
Staniszewska Z. Niekone obrazu. Z wrażeń i myśli	1.50
Stephens F. Jak pielęgnować niemowlę. Rady dla młodych matek	1.10
Ubezpieczenia robotników. projekt prawa 1912 roku. Śelsky tekst projektu prawa. Spiszczy M. Luxemburg	1.40
Winnicki W. Gramatyka języka angielskiego	1.50
Weyssenhoff. Znaj pana. Nowele	1.50
Wróblewski Aug. Prayrodniczo-naukowa teoria moralności	1.-

Zamówienia listownie załatwiane są odwrotną pocztą. Katalogi franco i gratis. 8026

Żądacie papierosów „MELANŻ“

10 szt. 10 kop., 25 szt. 25 kop.

„OSMAN“

10 szt. 10 kop., 25 szt. 25 kop

z czystego tureckiego tytoniu FABRYKI

T-wa A. N. Szaposhnikowa i S-ka, St. PETERSBURG.

Żądać wszędzie. 1645

1912 **N** 1912

owość

JĘGO ZAŁOŻCZA MIŁOŚĆ

BURAK...

Szkice Ukrainko-Kontraktowe przez Hr. ADAMA RZEWUSKIEGO

Cena rb. 1, z przes. rb. 1.20.

Nakład Leona Idzikowskiego w Kijowie.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 8422

Kaloderma

KALODERMA-MYDŁO
KALODERMA-KREM
KALODERMA-PUDER RZYSOWY

Najlepszy dla zachowania piękności skóry.

F. WOLFF & SYN
KARLSRUHE
BERLIN-WIEDEN

Sprzedaj w wszystkich aptekach, perfumeryjach i składach aptecznych. 4600

Polecamy jako tani i wypróbowany nawóz sztuczny

WAPNO PALONE MIELONE

wysokiej zawartości tlenku wapna, zmieszane na puder, — a wskutek tego bardzo ekonomiczne w użyciu.

Wysyłka w pełnych wagonowych ładunkach, w workach lub beczkach. 7570

Towarzystwo Akcyjne „OPOCZNO“ w OPOCZNE, gub. Radomska.

KRÓLOWA WIRÓWEK

OBYGINALNA BELGIJSKA

„MÉLOTTE“

o bębnie wiszącym, samobalansującym się, budowie nadzwyczaj mocnej i najpręższej, z automatycznym smarowaniem, wstępnym bojem zdobyta w naszym kraju **pierwsze miejsce**. Stało się to wyjątkowo wskutek znakomitych zalet tej maszyny, gdyż natrętej reklamy unikalisimy.

Produkcja wirówki może być zwiększona przez zamianę jedynie bębna. Zamianę starych wirówek różnych systemów uskutecznią się na dogodnych warunkach.

W użyciu przeszło 350,000 sztuk.

Kompletne instalacje młeczarni ręcznych, manewowych i parowych, wszelkie przybory i naczynia młeczarskie POLECA T-WO AKCYJNE

TADEUSZ KOWALSKI i A. TRYLSKI

WILNO, Ś-to Jerski просп. 32. — WARSZAWA, Miodowa 4.

Dział młeczarski przeszło od lat 20 prowadzony jest przez specjalistę Inżyniera-młeczarza.

Dla spółek i związków młeczarskich najdogodniejsze specjalne oferty. Cenniki i wszelkie informacje na żądanie gratis. 5826

WYŚMIENITY W SMAKU

KONIAK IMPERJAL

ŻAДАА WŚWĘDZIE!

10 3 739

KAKAO VAN HOUTEN

PRAWDZIVE tylko z taką marką

WYSTĘPIAĆ SIĘ PODOBIAJĄ

490645

WINA SZAMPAŃSKIE

Veuve Gligquot-Ponsardin

„England“ (demi-sec) — biała etykieta,
„Sec, goût américain“ — żółta etykieta,
„Brut“ — złota etykieta i
„Rosé“ — (słodkie) — biała etykieta

dostarcza Jeneralna Reprezentacja
DOM HANDLOWY
C. JAROCHOWSKI i T. ORTWEIN
WARSZAWA, Nowogrodzka 8.

0027

Biuro i Przedsiębiorstwo Melioracyjne
Inżyniera **T. SKORACZEWSKIEGO**,
Warszawa,
ul. Mokołowska 59, tel. 252-86.
FILJA: 6447

Na najdogodniejszych warunkach
Drenowanie, od i nawadnianie łąk, nie błot, stawy rybne, kanały, rzeki, projekty eksploatacji torfów, gleby, płodozmiany, pomiary gospod.

Srem, W. Ks. Poznańskie.

Dla prenumeratorów „Kurjera Litewskiego“ **cena zniżona.**

ZASADY I CAŁOŚĆ WIARY KATOLICKIEJ

przez **Ks. GAUME'A.**

Zawierają historję wiary Katolickiej, przedstawioną w sposób jasny i przystępny.

Wykładowi swemu znakomity autor nadał barwę i wdzięk użyciem trafnych porównań, pouczających przykładów i wydarzeń życia społecznego, co zaciekawia czytelnika i zachęca do dalszego czytania.

Dzięki tym zaletom dzieło Zasady i Całość Wiary Katolickiej może być z pożytkiem czytane i dobrze rozumiane nawet przez osoby mało wykształcone oraz lud wiejski.

Za względu na wielką doniosłość dzieła tego, a także, że dzieła podobne rzadko się pojawiają ze względu na znaczny koszt przy jego wydaniu, Zasady i Całość Wiary Katolickiej powinny znajdować się w każdej bibliotece zarówno osób duchownych, jak i świeckich.

Zasady i Całość Wiary Katolickiej zamykają się w 8 tomach, każdy tom objętości 350—400 stron.

Cena całości rb. 8, z przesyłką rb. 10. Na papierze welinowym rb. 10, z przesyłką rb. 12.

Dla prenumeratorów „Kurjera Lit.“ **cena zniżona:**
za całość rb. 5, z przesyłką rb. 7, na welinowym papierze rb. 7, z przesyłką rb. 9.

Do nabycia we wszystkich księgarniach oraz w administracji „Kurjera Litewskiego“ w Wilnie, plac Katedralny nr. 4.

Pastilles de Rozwiałający i odświeżający owoc

PRZECIW ZATWARDZENIU

TAMAR INDIEN GRILLON

pr wdzwy indyjski Tamar Grillon'a, aptekarza paryskiego, sprzedaje się w dużyh pudełkach po 12 i w małych po 6 pastylek.

Wymagaj na każdym pudełku podpisu:

Znajduje się we wszystkich aptekach i składach aptecznych. 5882

Chrześcijański Zakład Pogrzebowy

(w oknie krzyż dębowy z figurą Chrystusa.)

P. DOWBOR

Wilno, ulica Wielka № 25.

Całkowite urządzenie pogrzebów.

Trumny i wieńce z własnych fabryk.

Największy wybór. — Ceny najniższe.

Zalobne stroje dla pań. 1300

OTYLI LUDZIE

na całym świecie aby schudnąć

używają jedynie wypróbowanych proszków d-ra Marconi'ego. Nie należy robić eksperymentów z różnymi nieznanymi, a reklamowanymi środkami, które nie zostały przez naukę zbadane i szkodzą zdrowiu.

Proszki d-ra Marconi'ego zawsze pomagają, nigdy nie szkodzą. Są one zalecane przez najwybitniejszych uczonych.

Do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych w całej Rosji

Oryginalne tylko z marką fabryczną „Towarzystwa Fakir w Berlinie“, znajdującą się na każdej blaszance.

Cena pudełka, wystarczającego na miesiąc 3 rb., potrójna doza 7 rubli. 48-175

Główny Skład dla całej Rosji u **E. BEWER**, Moskwa, Pokrowka d. Arbatkiel.

M-me d'Arenthon

Pracownia Sukien i Okryć.

Robota wykwinna. Geny przystępne.

Warszawa.

23b Nowowiełka 23b (róg ul. św. Barbary).

5184

MASZYNY DO SZYCIA

KOMPANJI SINGER

WYPŁATA RATAMI OD 1 TYG. RUB. 1

MASZYNY RĘCZNE OD 25 R.

WYSTĘPIAĆ SIĘ NAŁADOWNICTWEM ZNAK SKŁEPOWY. SKŁEPY W WARSZAWIE, MIASKACH I KRAKOWIE.

SPRAWY ROZWODOWE

prowadzę we wszystkich konsystorzach, rady i prośby w sprawach o usynowienie, uprawniając i zaliczenie w poczet szlachty, redaguję specj. prośby na imię Najwyższe 7934

R. N. MOZES WILNO, ul. M. 16, 2-gi od rogu ul. Nowej.

Uwagze PP. Obywateli, Fabrykantów i Właścicieli domów.

Fabryka nasza podaje do wiadomości W.P., iż na nadchodzący sezon przyjmujemy obelunki w zakresie wyrobów **DRUCIANO-KRATOWANYCH** według specjalnej, przez nas wypracowanej, konstrukcji, a mianowicie:

- Ogrodzenia, sztachety, bramy, furtki i drzewiszki z druczanych krat stalowych, żelaznych i ocynkowanych.
- Tarcze ochronne przy motorach fabrycznych i transmisyjach z krat druczanych.
- Kraty ochronne do drzwi i okien, z bardzo mocnego drutu, do mieszkań i sklepów. 6972

Cenniki i wzory wysyłamy na żądanie bezpłatnie.

ADRES: **FABRYKA METALO-TKACKA „SZYLAJNER“**, Baranowicze, gub. Mińska.

PRAWDZIVE SODEŃSKIE

MINERALNE PASTYLKI

FAY'A

PRZECIW KASZLOWI I CHRYPCIE. 740

Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych

ŻĄDANIE BEZWARUNKOWO

AMERYKAŃSKIEJ

OWSIANKI

HERCULEO

W PUDEŁKACH. TYLKO WÓWCZAS OTRZYMAJĄC NAJLEPSZĄ W ŚWIECIE OWSIANKĘ

Wychodząc się podobać szkodliwych dla zdrowia!!! 3-5835

Ogiery!

Nowy Tattersall

w Warszawie, ul. Trębacka 11.

Otrzymał 3-ci transport ogierów: Norfolk Bretonów, Fryzjskich, — Oldenburskich i pełnej krwi angielskich, oraz

24 KLACZE zaprzęgowe, — które stanowią **czwórki i pary.** 7564

Preparat „TRAYSER“ przeciw reumatyzmowi i podagra jest do nabycia we wszystkich Aptekach i składach Aptecznych. Ilustrowana broszura z prawdziwym opisem powyższej choroby wysłana zostanie na pierwszą żądanie bezpłatnie. Adresować: M. E. Trayer, № 155, Bangor House, Shoe Lane. London England, B. C. 1735. 467216

FARBY LAKIERY EMALJE POKOSTY

CENNIK GRATIS

WARSAWA

132

Kupię majątek do 300 dzies. w gub. Kowieńskiej, — Wileńskiej, z dobrą komunikacją i budynkami. Szacunek wypłacę gotówką. Pośrednictwo wyłącznie. Oferty szczegółowe: Czekański, Kowieńskiej gub., majątek Poszły, Borowski. 4728

Poszukuje samodzielnego lub ekonomy, kawalera, — z Królestwa, wieloletni, doświadczony z nauki sztucznymi oraz melioracyjną. Wielka Południowa 52-7 W.

Majątek poszukuje się do nabycia w gub. Wileńskiej, Wileńskiej albo Kowieńskiej, z lasem, możliwe nad rzeką lub jeziorom. Upraszam o nadysłanie szczegółowych ofert pod adresem: Łódź, Christian Bigge, skrzynka do listów № 116. 8037

Majątek leśny, przemysłowy do 2000 dziesięcin, — lub kilka mniejszych kupię Wilno, Dobroczynny 2A mieszkała 4. 7739

Rolnik ze świad. szkodliwych nieczystych odpadów, praktyczny, zastaw. nawoz. pol. doświadczalne, plan. k. osuszanie i kultura łąk, i melioracje. Znajduje się w Moskiewska № 2, Wiedeń.

SPRAWY ROZWODOWE

prowadzę we wszystkich konsystorzach, rady i prośby w sprawach o usynowienie, uprawniając i zaliczenie w poczet szlachty, redaguję specj. prośby na imię Najwyższe 7934

R. N. MOZES WILNO, ul. M. 16, 2-gi od rogu ul. Nowej.

Poszukuje pożyczki do 80 tysięcy rubli na zastaw majątku za umiarkowany procent. Zgłaszać się: p. Nowogrodzki gub. Mińskiej, poste-restante K. 7955

Rządca rolny, kwalifik. długoletnią praktyką na obszarze Nowoczeń. postępow. kult. w dużych majątkach, obrab. z buchar. rachunk. i w sporządzeniu planu i zrealizacji. Wileńska gub., dom Zawadzkiego 10. 7564

OGŁOSZENIA DROBNE.

Nauka i wychowanie.

Student Petersb. uniwers. (z ukłócon. gimnazjum w Rosji), przygotowuje na maturę i świadectwa w zakresie szkół średnich. Wiadomość: Zawalwa 7 m. 6. 7567

Student prawa, z wyższym kształceniem, daje lekcje w zakresie szkół średnich, ma za sobą wieloletnią praktykę pedagogiczną. Portowa 3 m. 5, M. Benkowski. 6881

Kupno i sprzedaż.

Olche, jodłę (papierholz) i inne drzewa wszelkie — partiami kupuję. Mińsk, podgórna 31, Fr. Borsuk. 6562

Polak kupi za gotówkę majątek z gub. Wileńskiej, Suwałskiej, Kowieńskiej i Grodzieńskiej. Pośrednictwo wyłącznie. Oferty nadesyłać: Wilno, Zawalwa 21 m. 1, dia Z. P. 8040

Poszukuje się do nabycia w gub. Wileńskiej, Wileńskiej albo Kowieńskiej, z lasem, możliwe nad rzeką lub jeziorom. Upraszam o nadysłanie szczegółowych ofert pod adresem: Łódź, Christian Bigge, skrzynka do listów № 116. 8037

Inteligentna osoba, młoda, poszukuje do pomocy w domu, z małą zarobkową, za skromne wynagrodzenie. Adres: Poniewież, poste-restante, dia A. H. 7679

Leśniczy fachowy, teoretyczny i praktyczny, z długoletnią praktyką, dobre świadectwa, wyznaczenia skromne, poszukuje pomocy od zaraz. Oferty nadesyłać: poczta Pruzany, gub. Grodzieńskiej, maj. Zasiemowicze, dia leśniczego. 7676

Rożne.

A) Prywatny ginekologiczny przedmiotowy Marszałkowska 21 w Warszawie. telefon 110-42. Ceny umiarkowane. Pokoje oddzielne. Wykonywane. Obsługa podług najnowszemu. Obsługa higieny. Zakład posiada sterylizowane aparaty i opróżnianie. 7676